

REFERAT § 17 stk. 4, Landdistriktsudvalget d. 08-06-2020

Mødedato Mandag d. 08. juni 2020 kl. 17:00

Mødested Teatergade 8

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutning om godkendelse af ændringer til center- og kommunal servicestruktur i Kommuneplan 2014.....	4
Godkendelse af anbefalinger til Økonomiudvalget i forbindelse med revision af kommuneplan 2014.....	7
Eventuelt.....	9

Punkt 30: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-G01-3-18

Beslutning

Landdistriktsudvalget, d. 08.06.20020

Indstilling godkendt.

Punkt 31: Beslutning om godkendelse af ændringer til center- og kommunal servicestruktur i Kommuneplan 2021

01.02.03-A00-1-20

Resume

Politisk behandling

Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget (udtaler sig), 02.06.2020

Kultur- og Demokratiudvalget (udtaler sig), 02.06.2020

Børne- og Skoleudvalget (udtaler sig), 08.06.2020

Landdistriktsudvalget (udtaler sig), 08.06.2020

Plan- og Erhvervsudvalget (anbefaler), 08.06.2020

Økonomiudvalget (godkender), 15.06.2020

Økonomiudvalget har jf. styrelsesvedtægten det overordnede ansvar for kommuneplanen, og forslag til Kommuneplan 2021 vil senere på året blive fremlagt samlet for Økonomiudvalget og Byrådet. Udvalget vedtog på mødet den 30. september 2019 (sag nr. 211), hvilke emner, der skal fokuseres på i Kommuneplan 2021. I den forbindelse besluttede Økonomiudvalget, at center- og kommunal servicestrukturen (herefter benævnt centerstrukturen) i kommuneplanen skal evalueres med udarbejdelsen af Kommuneplan 2021.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at Landdistriktsudvalget udtaler sig om følgende:

1. center- og kommunal servicestrukturen fremover benævnes ”bystruktur” i kommuneplanen
2. private services og legeplads, boldbane fremover tages ud af centerstrukturens oversigt over servicetilbud
3. de såkaldte ”dobbeltbyer” opløses i centerstrukturen
4. støttepunkterne ikke længere fremgår af centerstrukturen

Beslutning

Landdistriktsudvalget, d. 08.06.2020

Ad 1: Landdistriktsudvalget støtter punkt 1 i indstillingen.

Ad 2: Landdistriktsudvalget ønsker private services og legepladser samt boldbaner bibeholdt. Derudover ønskes forsamlingshuse at fremgå af oversigten i skemaet under ”private tilbud”.

Ad 3: Landdistriktsudvalget ønsker at beholde ”dobbeltbyer”, idet de giver stor mening lokalt.

Ad 4: Landdistriktsudvalget ønsker at beholde støttepunkterne samt tilføje et nyt støttepunkt til center- og kommunal servicestruktur i Kommuneplan 2021: Rønnebæk/Næstelsø.

Landdistriktsudvalget bemærker, at oversigten over servicetilbud i bilag 1 skal opdateres.

Landdistriktsudvalget bemærker, at det i bilag 1 over center- og kommunal servicestruktur er uklart, hvordan et kulturhus defineres.

Sagsfremstilling

Kommuneplanen er med til at sætte rammerne for den fremtidige fysiske planlægning i Næstved Kommune samt synliggøre de potentialer, der allerede eksisterer i dag. Kommuneplanen skal revideres hvert fjerde år og denne gang senest år 2021. Den nuværende kommuneplan er Kommuneplan 2017. Byrådet vedtog ved dannelsen af den nye Næstved Kommune en centerstruktur, der blandt andet beskriver, hvilken offentlig service, borgerne kan forvente i de forskellige byer afhængigt af placeringen i strukturen. Centerstrukturen har nu fungeret i en årrække som prioriteringsværktøj og ønskes evalueret i Økonomiudvalget.

Centerstrukturen i Kommuneplan 2017 kan ses i bilag 1. Kort over centerstrukturen i Kommuneplan 2017 kan ses i bilag 2.

Den nuværende centerstruktur

Den gældende centerstruktur fortæller med sine 4 niveauer om de forskellige byers roller i Næstved Kommune som helhed. Den fortæller også, hvilket niveau af service, primært den kommunale, man kan principielt forvente i de enkelte byer. Den tager afsæt i, at Næstved by er hele kommunens lokomotiv, samtidig med at nærhed og lokalt tilhørsforhold i lokalområderne vægtes højt.

Kommunecentret er Næstved by, hvor man ud over dagtilbud, skoler, Borgerservice, alment praktiserende læger m.m. kan forvente alt hvad der skal til i et hverdagsliv, fx professionelle kulturtilbud, specialiserede sundhedstilbud og et bredt udvalg af butikker, der også kan have regional betydning.

Byerne Fensmark, Glumsø, Fuglebjerg og Brøderup-Tappernøje er udpeget som udviklingscentre. Her kan man som udgangspunkt forvente et relativt bredt udvalg af offentlig service som bibliotek med Borgerservice, lokale kulturcentre, læge, apotek og butikker. Her skal servicen fastholdes og udvikles, og byerne skal fungere som vigtige bosætningsområder med en erhvervsprofil tilpasset den enkelte by.

Lokalcentrene knytter sig til det nærmeste udviklingscenter eller til kommunecentret. Det fremgår af den gældende centerstruktur, at det i lokalcentrene kan forventes at finde skole, idrætsanlæg eller lokaler til kulturelle formål, butik med dagligvarer og børneinstitution.

Nederst i den gældende centerstruktur finder vi støttepunkterne. Støttepunkter i landdistrikter tilbyder et minimum af tilbud. Det kan være boldbaner til rådighed for idrætsforeninger eller klasselokaler til aftenskole eller ældreklub. Støttepunkternes muligheder og rolle for lokalområdet afhænger i høj grad af initiativer fra lokalrådene og andre frivillige ildsjæle i området.

Evaluering af center- og kommunal servicestrukturen

Administrationen vurderer, at nedenstående punkter kan være aktuelle at drøfte i forbindelse med en evaluering af centerstrukturen. Administrationens anbefalinger baserer sig på ønsket om at fortsætte strukturen som et aktivt planlægningsværktøj, der illustrerer variationerne mellem byerne.

Navngivningen

Strukturens nuværende navn center- og kommunal servicestruktur kan virke uforståelig og illustrerer formentligt ikke strukturens egentlige formål. Andre kommuner navngiver lignede strukturer: bymønster, byhieraki, bystruktur m.v.

Administrationen anbefaler, at strukturen fremtidigt navngives bystruktur, da dette vil give en klarere forståelse af strukturens egentlige formål.

Private services i centerstrukturens oversigt over services

Den gældende centerstruktur beskriver blandt andet, hvilken offentlig service, borgerne kan forvente i de forskellige byer afhængigt af placeringen i strukturen. Desuden fremgår der en række private services i den nuværende oversigt - eksempelvis postbutik, apotek (håndkøbsmedicin), tandlæge og privatskole.

Centerstrukturen sikrer ikke i sig selv, at de nævnte servicetilbud vil være til stede, og kommunen har yderst begrænset mulighed for at sikre, at de nævnte private services vil kunne findes i de konkrete byer.

Administrationen anbefaler, at de private services ikke fremover fremgår af oversigten over servicetilbud, da kommunen har yderst begrænset mulighed for at sikre, at de nævnte private services vil forefindes i de konkrete byer. Desuden anbefales det, at tilbuddet vedrørende legeplads, boldbane ligeledes ikke fremgår af oversigten over servicetilbud.

Støttestrukturer i centerstrukturen, herunder udpegning af de såkaldte dobbeltbyer

De såkaldte støttestrukturer i landdistrikterne tilbyder et minimum af tilbud. Det kan være boldbaner til rådighed for idrætsforeninger eller klasselokaler til aftenskole eller ældreklub. Støttestrukturernes muligheder og rolle for lokalområdet afhænger i høj grad af initiativer fra lokalrådene og andre frivillige ildsjæle i området.

Det fremgår desuden af det nuværende kort over centerstrukturen i Kommuneplan 2017, jf. bilag 2, at nogle lokalcentre og støttestrukturer er koblet sammen som såkaldte dobbeltbyer. Det drejer sig konkret om Tybjerg og Tybjerg Bakker, Herlufmagle og Gelsted, Holme-Olstrup og Toksværd, Mogenstrup og Lov, Sandved og Tornemark, Menstrup og Spjellerup samt Vallensved og Kyse. Det fremstår dog ikke tydeligt, at disse byer konkret er koblet sammen, og hvorfor netop disse byer skulle understøtte hinanden.

Generelt er støttestrukturernes rolle i den samlede centerstruktur ikke klart defineret.

Administrationen anbefaler, at støttestrukturerne ikke længere fremgår af centerstrukturen.

Administrationen anbefaler, at støttestrukturerne og dobbeltbyerne ikke fremover fremgår af centerstrukturen, da det ikke fremstår tydeligt, hvorledes disse byer konkret er koblet sammen, og hvorfor netop disse byer skulle understøtte hinanden.

Økonomi

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1: Center- og kommunal servicestrukturen i Kommuneplan 2017

Bilag 2: Kort over center- og kommunal servicestrukturen i Kommuneplan 2017

Punkt 32: Godkendelse af anbefalinger til Økonomiudvalget i forbindelse med revision af kommuneplan 2021

84.00.00-G01-3-19

Resume

Politisk behandling

Landdistriktsudvalget (anbefaler), 08.06.2020

Økonomiudvalget (godkender), 15.06.2020

Landdistriktsudvalget har afholdt to virtuelle borgermøder med kommuneplanen 2021 som omdrejningspunkt med henblik på at modtage input til den forestående revision af kommuneplanen 2021. Landdistriktsudvalget skal på baggrund af de to borgermøder udarbejde anbefalinger til Økonomiudvalgets videre arbejde med kommuneplanen 2021.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at Landdistriktsudvalget godkender at sende følgende temaer til Økonomiudvalget med anbefaling om, at der i det videre arbejde med kommuneplanen 2021 tages stilling til:

1. Sikring af grønne områder
2. Etablering af skovrejsningsområder og inddragelse af borgere i den forbindelse
3. Mindre ændringer af landsbyafgrænsningerne, så der kan lokalt kan gives mulighed for huludfyldninger til nye boliger.

Beslutning

Landdistriktsudvalget, d. 08.06.2020

Landdistriktsudvalget godkender at sende følgende temaer til Økonomiudvalget med anbefaling om, at der i det videre arbejde med kommuneplanen 2021 tages stilling til:

- at erhvervsområdet v. Tappernøje/sydmotorvejen prioriteres højt i prioriteringen af udvikling og salg af erhvervsområder
- at der i den fremtidige planlægning fokuseres på at bibeholde potentialet for bosætning og tilbyde mange forskellige typer boliger og boligområder med forskellige tilbud i omgivelserne
- at der i kommuneplanen skabes mulighed for alternative og nye boformer
- at der skabes øget adgang til natur og grønne områder som værdi i forhold til bosætning
- at værktøjet omdannelseslandsbyer inddrages i kommuneplanen

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget har jf. udvalgets kommissorium for 2020 haft til opgave at lave og sikre borgerinddragelse men det formål at levere anbefalinger til den indledende fase af arbejdet med kommuneplanens kommuneplanen 2021. På den baggrund har landdistriktsudvalget udarbejdet en anbefaling til Økonomiudvalget, som senere på året også vil få forelagt et samlet forslag til kommuneplan 2021.

Arbejdet med kommuneplanen er underlagt et statsligt krav om, at kommunerne i deres arbejde med kommuneplanlægningen, skal arbejde strategisk med planlægning af landsbyer. Det nationale fokus er på, at der foretages overvejelser om udviklingsmuligheder i kommunens landsbyer. Planlovens bestemmelser om strategisk landsbyplanlægning omfatter landsbyer efter definitionen 200 – 1.000 indbyggere, hvorfor der i Næstved Kommune er 14 landsbyer der er omfattet af dette krav. De indgår næsten alle i centerstrukturen, og de har også rammer for lokalplanlægning. Der er dermed allerede i overvejende grad taget stilling til den ønskede og mulige udvikling i disse landsbyer.

Landdistriktsudvalget har i foråret afholdt to virtuelle borgermøder, der begge har haft kommuneplanen som omdrejningspunkt. Det første møde var af mere generel karakter, hvor borgerne blev klædt på ift. kommuneplanens fokus på landdistrikterne. Det andet møde var mere dybdegående i forhold til, hvilke boligformer borgerne ønsker i Næstved Kommune, som kommuneplanen 2021 skal bane vejen for. Landdistriktsudvalget har i forlængelse heraf drøftet de indkomne forslag. En overvejende del af forslagene relaterer sig ikke direkte til kommuneplanen, men peger på nogle generelle tendenser som er værd at tage højde for både i det videre arbejde med kommuneplanen og i forhold til den overordnede planlægning i Næstved Kommune.

Det fremgår af de indkomne input fra de to borgermøder, at det overordnede ønske fra borgerne er, at der i den fremtidige planlægning fokuseres på at bibeholde potentialet for bosætning og tilsammen tilbyde mange forskellige typer boliger og boligområder med forskellige tilbud i omgivelserne. På samme måde skal det sikres, at der fortsat kan udbydes et bredt udvalg af muligheder for at etablere forskellige typer erhverv i landdistrikterne.

Det bemærkes desuden, at det er Landdistriktsudvalgets vurdering, at de indledende borgermøder har været med til at skabe opmærksomhed omkring kommuneplanen på et tidligt tidspunkt med henblik på, at flere borgere vil forholde sig til det samlede forslag for kommuneplanen 2021, som vil blive sendt i høring i starten af 2021.

De forskellige input fra de to borgermøder, som relaterer sig til kommuneplanen kan sammenfattes i følgende overskrifter:

- Sikring af grønne områder
- Etablering af skovrejsningsområder og inddragelse af borgere i den forbindelse
- Mindre ændringer af landsbyafgrænsningerne, så der kan lokalt gives mulighed for huludfyldninger til nye boliger.

Andre input fra borgermøderne, som omhandler andre emner end kommuneplanen kan sammenfattes i følgende overskrifter:

- Fokus på billige og fleksible boliger i landdistrikterne
- Ønske om almene boliger udenfor Næstved (eksempelvis i kommunens udviklingscentre)
- Interesse for at fokusere den strategisk nedrivning af forladte og nedslidte boliger
- Øget involvering af lokalrådene i forhold til mulighed for at skabe lokal bosætning (og bedre information og støtte vedrørende muligheden for at ansøge konkrete puljer i forhold til landsbyudvikling og udvikling af alternative boligformer)
- Undersøge potentiale for at understøtte muligheden for etableringen af konkrete 'prøveboliger'.
- Fokus på markedsføring af lokalområdernes potentialer

Administrationen foreslår, at ovenstående emner indgår i Landdistriktets arbejde efter sommerferien, hvor Udvalget skal arbejde med bosætning i landområderne.

Administrationen foreslår, at de input, som omhandler andre emner end kommuneplanen og bosætning behandles administrativt.

Økonomi

Administrationen har ingen bemærkninger.

Bilag

Opsamlingsnotat

Punkt 33: Eventuelt

00.22.00-G01-3-18

Resume

Kompetenceudvalg: Landdistriktsudvalget

Beslutning

Landdistriktsudvalget, d. 08.06.20020

Indstilling godkendt.